

Planter, Kvæg

Majssorter 2024

Se de spritnye resultater for majssorter på [sortinfo](#). Sortsvalgmajs.dk er opdateret med de nye resultater. Vælg majssorter til hovedparten af majsarealet, som er afprøvet mindst to år i landsforsøgene.

Se resultater fra sortsforsøgene i majshelsæd, kernemajs og kolbemajs 2023 på [Sortinfo.dk](#).

Sådan begynder du valget af majssorter

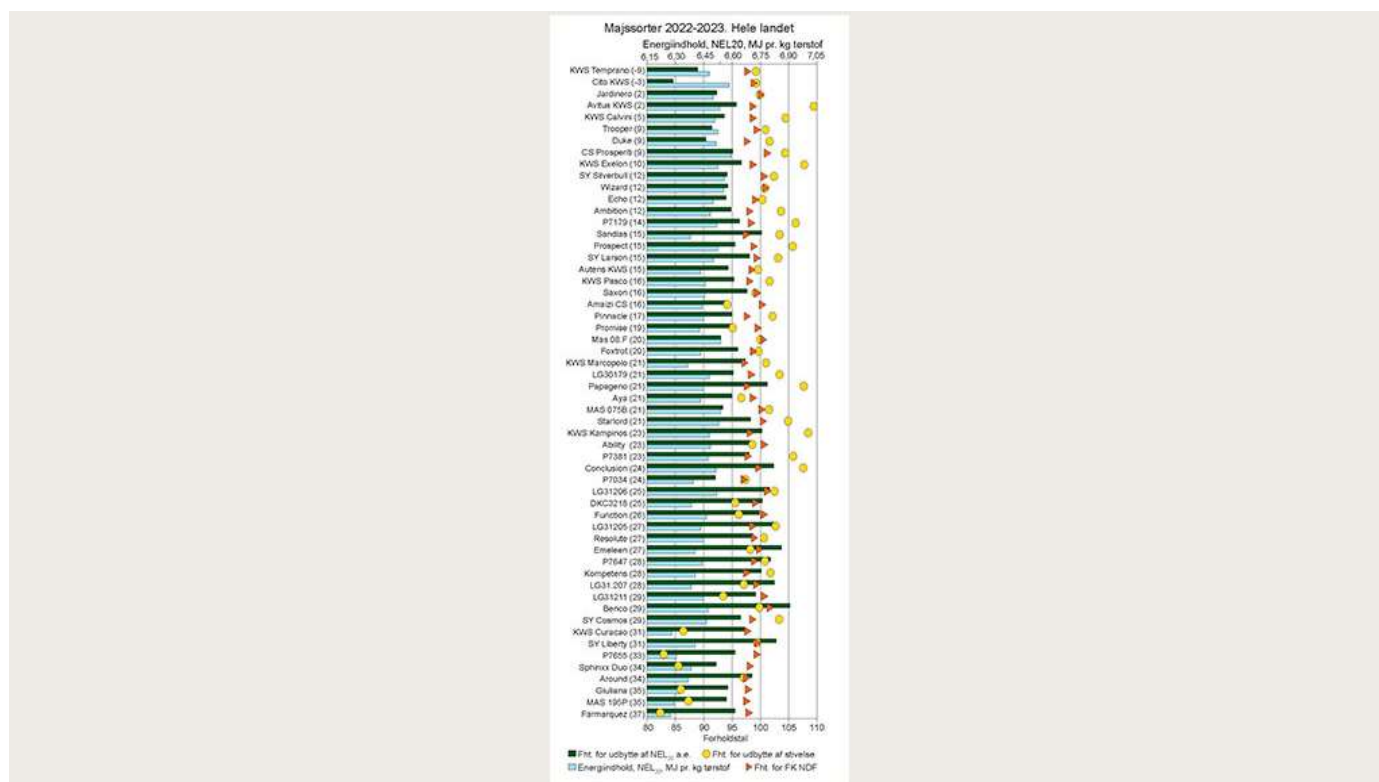
Uanset om majsarealet skal anvendes til det ene eller det andet formål, begynder du valget af sorter sådan:

- Til hovedparten af majsarealet vælger du sorter, som er afprøvet i mindst 2 år i Landsforsøgene.
- Nye sorter, som kun er afprøvet i 1 år, bør kun vælges til en mindre del af arealet.
- Brug ikke sorter, som ikke er afprøvet i Landsforsøgene. Ellers køber du katten i sækken.
- Vælg sorter, som har en god standfasthed. Vær opmærksom på, at der er sorter, som ikke er standfaste nok i vindudsatte områder.
- Vælg to til tre sorter, det stabiliserer både udbytte og kvalitet.

- Find først den gruppe af sorter, som i dine marker kan nå 31-33 pct. tørstof senest midt i oktober.
- Til malkekøer vælges sorter, som giver den højeste økonomiske værdi. Det er som regel sorter, som kan kombinere et stort udbytte af afgrødeenheder med en høj energikoncentration (NEL20) og en høj FK NDF. Vær opmærksom på om forskellen i den økonomiske værdi mellem relevante sorter er signifikant.
- Til kvier, f.eks. på kviehoteller, vælges sorter, som kan kombinere et stort udbytte af afgrødeenheder og gerne en lav energikoncentration (NEL20).
- Til biogas vælges sorter, som giver et stort udbytte af tørstof.

På [Sortinfo.dk](https://sortinfo.dk) kan du se resultater for lune og kølige forhold eller hele landet. Resultater for kølige forhold er resultater fra forsøgene i Nordvestjylland, Himmerland og Vendsyssel. Resultater for lune forhold er fra lokaliteterne i Sydvestjylland og Syddjylland og på Fyn og Sjælland.

Figur 1 viser gennemsnitsresultater for majselsæd 2022 og 2023.

Figur 1. Majssorter til helsæd 2022 og 2023. Gennemsnitsudbytte af afgrødeenheder (a.e.), FK NDF og udbytte af stivelse er forholdstal i forhold til målesortsblandingen, som i 2023 er sammensat af sorterne Ability, Funktion, Kompetens og LG31211. Foderværdien er NEL20 i MJ pr. kg tørstof, og tallet i parentes efter sortsnavnet angiver, hvor mange dage efter 1. september sorten teoretisk har været høstklar, dvs. har opnået 32 procent tørstof. Antallet af dage er beregnet ud fra forsøgenes høstdato, forskellene i tørstofindhold ved høst og en antagelse om, at tørstofindholdet stiger med 0,3 procentenheder pr. døgn i tiden op til høst.

Majssorters økonomiske værdi til malkekøer

Majssorternes økonomiske merværdi på din bedrift beregner du på www.sortsvalgmajs.dk. Beregningen sker på grundlag af resultaterne fra forsøgene i 2016 til 2023.

I værktøjet kan du:

- Se sandsynligheden for, at sorterne kan nå at modne i dit postdistrikt ud fra dine ønsker til så- og høstdato og tørstofindholdet i majsens ved høst.
- Se en teoretisk modningsdato for sorterne i dit postdistrikt.
- Se forsøgsresultater for kølige og lune områder samt for hele landet. Tørstofudbyttet kan også ses her med henblik på valg af sorter til bioenergi. Forsøgsresultaterne for de enkelte sorter er statistisk beregnede på grundlag af forsøgsresultater fra og med 2016, hvor sorten har deltaget i Landsforsøgene og den officielle værdiafprøvning. Resultaterne i Sortsvalgmajs.dk er derfor forskellige fra Sortinfo, men mere stabile og dermed bedre at basere sit sortsvalg på.
- Grafisk få vist sammenhængen mellem to parametre efter eget valg. Du kan også se, om sorterens økonomiske værdi til malkekøer er signifikant forskellige.

Sortsblandinger

Sortsblanding er kun aktuel til helsæd. Hvis der vælges sorter med nogenlunde samme højde og tidlighed, kan man forvente, at sortsblandingen giver udbytte og kvalitet på niveau som gennemsnittet af de deltagende sorter. Afviger sorterne i en blanding fra det, har det i forsøg påvirket udbyttet negativt. Kravene til sorterne i en sortsblending er:

- Sorterne skal være nogenlunde lige tidlige og lige høje.
- Sorterne skal være blandt de bedste sorter i den pågældende tidlighedsklasse. Tjek sorterne i sortsvalgmajs.dk.
- Frøene skal have en ensartet størrelse for at sikre, at såmaskinen kan så det planlagte antal frø med ensartet frøafstand.

Ønskes et ensartet foder, kan man i stedet for en sortsblending vælge at så to sorter med omtrent samme tidlighed i hver sin halvdel af såmaskinen. Så kommer der til at stå 8 eller 12 rækker sammen i striberne. De to sorter blandes ved høst, når læssene lægges lagvis ind i silo eller stak. Det kan lade sig gøre med såmaskiner uden central tank til frø.

Sorter til kolbemajs

Vælg sorter som ikke har tendens til lejesæd. Vær opmærksom på, at flere af de meget tidlige sorter ikke er tilstrækkelig standfaste til kolbemajs.

Find den gruppe af sorter, som er så tidlige, at de kan nå 54-56 pct. tørstof i kolber med svøbblade inden 20. oktober. Vælg dernæst sorter, som giver et stort kerneudbytte, og som har et højt indhold af NEL20 i kolber med svøbblade.

Hvis kolbemajsen skal høstes samtidig med majshelsæd, skal sorterne til kolbemajs være 20-30 dage tidligere udviklet end sorterne til helsæd.

Skal sorten være "buffersort", dvs. kunne bruges til både kolbemajs og majshelsæd, skal den også have gode egenskaber til helsæd.

På Sortinfo kan du se foderværdianalyser af kolbemajs i de samme sorter, som er afprøvet til kernemajs. Kerneudbyttet ser du på sortinfo under "Kernemajs". Prøver af kolber med svøbblade til foderværdibestemmelse udtages i sortsforsøgene til kernemajs umiddelbart før høst. Udbyttet til kolbemajs vurderes på grundlag af udbyttet til kernemajs, fordi kolbemajs høstes på samme tidspunkt som kernemajs, og fordi udbyttet til kolbemajs stort set er bestemt af kerneudbyttet.

Tabel 1. Viser resultater for kolbe og kernemajs 2022 og 2023. Der er ikke sortsforsøg i kolbe- og kernemajs i 2020-2021.

Tabel 1. Oversigt over flere års forsøg med majssorter til kolbemajs

Majs	Pct. tørstof i kolber med svøbblade		NEL20, MJ pr. kg tørstof i kolber		Forholdstal for udbytte, hkg kerne1)	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Antal forsøg	3	3	3	3	5	5
Pinnacle, hkg pr. ha					112,1	114,8
Pinnacle	57,7	56,0	7,56	7,35	100	100

Majs	Pct. tørstof i kolber med svøbblade		NEL20, MJ pr. kg tørstof i kolber		Forholdstal for udbytte, hkg kerne1)	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Conclusion	54,7	53,5	7,55	7,39	102	103
Prospect	58,3	56,5	7,53	7,38	95	100
P7364	57,1	55,4	7,43	7,35	89	93
P7034	56,6	54,0	7,50	7,34	87	92
KWS Nevo	-	55,3	-	7,38	-	101
Sunset	-	56,5	-	7,40	-	100
Around	-	49,7	-	7,29	-	99
KWS Marcopolo	-	54,6	-	7,31	-	96
LG 31.160	-	55,8	-	7,37	-	96
KWS Reo	-	57,3	-	7,36	-	92
KWS Temprano	-	56,2	-	7,29	-	89

1) Af kerne med 15 pct. vand.

Sorter til kernemajs

- Vælg sorter som ikke har tendens til lejesæd.
- Vær opmærksom på, at flere af de meget tidlige sorter ikke er tilstrækkelig standfaste til kernemajs.

- Til ensilering eller gastæt opbevaring vælges sorter, som kan nå ned på 38-40 pct. vand inden 20. oktober.
- Udbyttet af FEsv og FEso skal være højt.
- Sorterne skal have en høj foderværdi.
- Indholdet af DON og ZEA ved høst skal være lavt.

Tabel 2 viser resultater for kernemajs 2022 og 2023. Der er ikke anlagt sortsforsøg i kolbe- og kernemajs i 2020 og 2021.

Tabel 2. Oversigt over flere års forsøg med majssorter til kernemajs

Kernemajs	Pct. vand i kerner		FEsv pr. 100 kg tørstof		Forholdstal for udbytte af FEsv		Forholdstal for udbytte, af kerne1)	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Antal forsøg	5	5	3	3	5	5	5	5
Pinnacle, FEsv eller hkg pr. ha					13.578	13.525	112,1	114,8
Pinnacle	32,9	34,1	142,5	138,6	100	100	100	100
Conclusion	35,0	35,6	142,7	140,4	102	104	102	103
Prospect	33,7	33,7	142,0	138,0	95	100	95	100
P7364	35,2	34,7	139,5	139,1	87	93	89	93
P7034	36,3	34,8	137,2	137,0	84	91	87	92
KWS Nevo	-	32,3	-	142,0	-	103	-	101

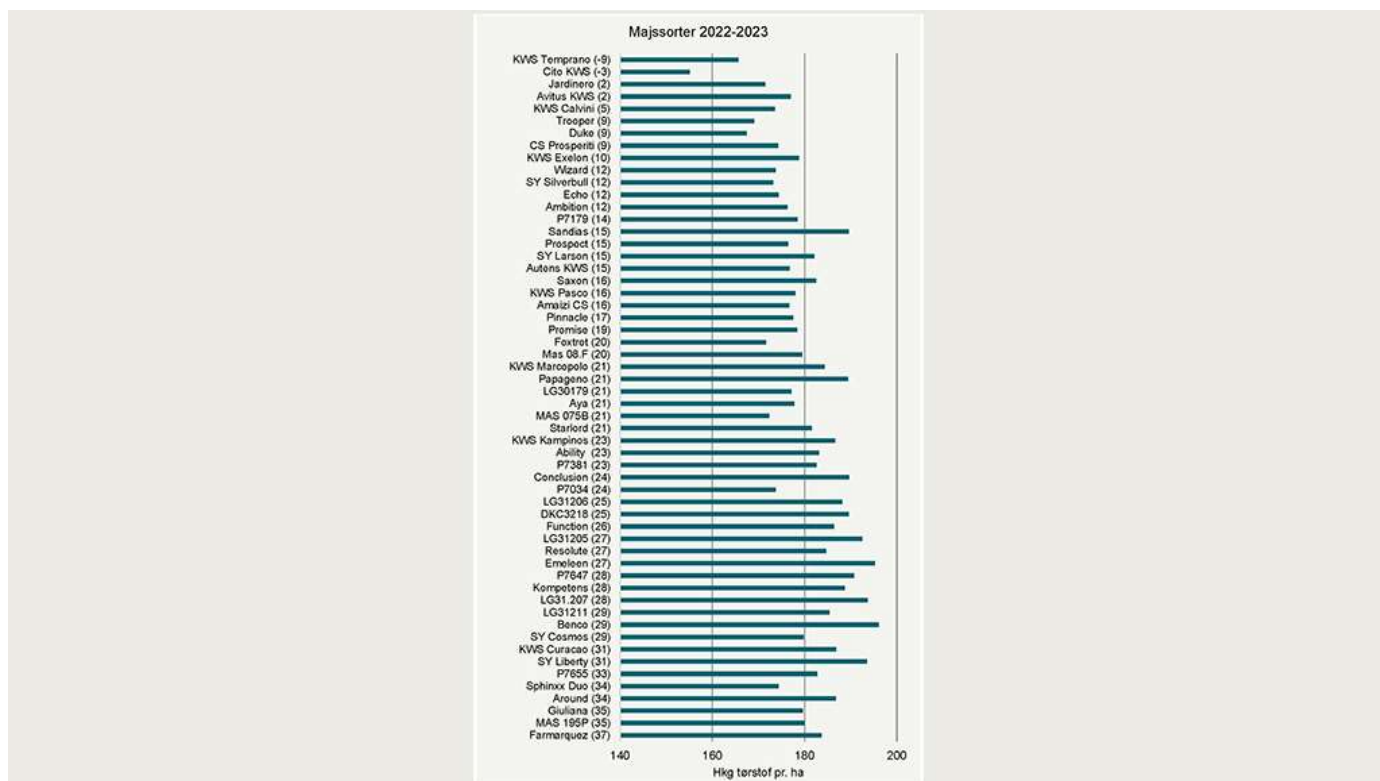
Kernemajs	Pct. vand i kerner		FEsv pr. 100 kg tørstof		Forholdstal for udbytte af FEsv		Forholdstal for udbytte, af kerne1)	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Sunset	-	33,1	-	140,8	-	102	-	100
Around	-	36,5	-	141,2	-	101	-	99
KWS Marcopolo	-	33,3	-	140,6	-	97	-	96
LG 31.160	-	32,1	-	142,6	-	99	-	96
KWS Reo	-	29,8	-	141,6	-	94	-	92
KWS Temprano	-	30,4	-	141,6	-	91	-	89

1) Med 15 pct. vand

Sorter til bioenergi

Til bioenergi vælges sorter, som i dine marker kan nå 31-33 pct. tørstof senest midt i oktober, og som giver et stort udbytte af tørstof.

Figur 2 viser gennemsnitsresultater for majshelsæd 2022 og 2023.

Figur 2. Majssorter til bioenergi 2022 og 2023. Gennemsnitsudbytte af tørstof pr. ha. Tallet i parentes efter sortsnavnet angiver, hvor mange dage efter 1. september sorten teoretisk har været høstklar, dvs. har opnået 32 procent tørstof. Antallet af dage er beregnet ud fra forsøgenes høstdato, forskellene i tørstofindhold ved høst og en antagelse om, at tørstofindholdet stiger med 0,3 procentenheder pr. døgn i tiden op til høst.

Emneord

Kernemajs

Majshelsød og kolbemajs

Kvæg

Tema: Grovfoder til kvæg

Med temaet Grovfoder får du overblik og viden til at producere godt grovfoder til den rigtige pris, hvad enten det drejer sig om græsensilage, helsød af korn og majs eller om halm og hø.

Publiceret: 02. december 2020

Opdateret: 12. december 2023

Vil du vide mere?

Martin Mikkelsen

Landskonsulent, Grovfoder

SEGES Innovation P/S

mam@seges.dk

+45 2028 2694

Torben Spanggaard Frandsen

Landskonsulent, Grovfoder

SEGES Innovation P/S

tsf@seges.dk

+45 2333 9789

Henrik Martinussen

Specialkonsulent

SEGES Innovation P/S

hnm@seges.dk

+45 2983 3525

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000
Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010
8200 Aarhus N Email info@seges.dk